

Koningin Máxima opent in Farmsum productielijn

Miljoenenfabriek haalt zijn plastics uit suiker

door André Spaansen

DELFIJL Avantium, de ontwikkelaar van plantaardige plastics, start deze week met een nieuwe fabriek in Farmsum bij Delfzijl. Koningin Máxima komt ervoor naar Groningen. Het wordt voor het chemiebedrijf uit Amsterdam wereldwijd de eerste commerciële fabriek voor productie van furaandicarbonzuur (FDCA).

Voor de buitenwereld wat verscholen tussen de al aanwezige chemiebedrijven in dit landelijk gelegen uitgestrekte industriegebied van Farmsum aan de Eemshaven, verrees de laatste jaren een complex met talloze buizen. Het terrein oogt er tussen de diensten van medewerkers van naburige bedrijven rustig. Achter de schermen maakt men zich echter op voor de opening komende dinsdag.

Hoewel de fabriek met rond de zeventig medewerkers aan de Oosterhorn bij industriedorp Farmsum op landelijke schaal geen bijzonder grote werkgever is, wordt het complex in de noordelijke provincie omarmd. Naast koningin Máxima komen dinsdag minister Hermans (Groene Groei) en honderden bestuurders van de overheid en het bedrijfsleven de opening vieren.

Sprong vooruit

Met het FDCA dat in de fabriek wordt gemaakt, wordt het plantaardige, circulaire plastic PEF (polyethyleen-furanoaat) uit suikers gewonnen. Het vormt een groen en verbeterd materiaal voor verpakkingen,

In het kort

- Avantium produceert bij Delfzijl recyclebare plastics uit suiker.
- Investering van €200 miljoen in fabriek, goed voor zeventig banen.
- Begin van grootschalige vervanging PET-flessen van aardolie.
- Klanten als Refresco en Royal Vezet (verpakkingen Albert Heijn).
- Koningin Máxima en minister Hermans dinsdag bij opening.

flessen, folies en vezels voor textiel zoals in kleding.

De initiatiefnemers, maar ook kritische volgers van de plasticindustrie, zien dit als een sprong vooruit ten opzichte van het van flessen algemeen bekende materiaal PET, dat van olieproducten gemaakt is. De innovatie

moet door recycling een bijdrage leveren aan het verminderen van de angstaanjagende afvalbergen van miljarden 'gewone' plastic flessen en verpakkingen. Het verwerken vergt minder energie doordat het onder lagere temperaturen kan. Gas is duur.

Caroline van Reedt Dortmund, directeur communicatie van Avantium, is klaar voor de aftrap en de aandacht voor het innovatieve project. „PEF heeft minder nadelen, kan even goed concurreren en geeft veel minder vervuiling.” Aan de ontwikkeling van PEF is in Amsterdam en Ge-

investering van €200 miljoen in fabriek. EIGEN FOTO

leen gewerkt door het technologiebedrijf. De fabriek vergt een investering van rond €200 miljoen.

„Het werd duurder door de oorlog en energie. Maar de faciliteit maakt het nu mogelijk op grote schaal een grondstof te maken die niet olie als basis heeft en afbreekbaar is”, zegt Van Reedt Dortmund. „We produceren voor de wereld. Dit is het echte begin

van grootschalige productie en dus nadrukkelijk niet-fossiel.”

De initiatiefnemers gingen niet over een nacht ijs. „We hebben voor de komende vijf jaar al afnemers.”

Mads Mikkelsen

Klant is bijvoorbeeld bottelaar Refresco, bekend van de Wicky-sappen en limonades. Bier kan in een recyclebare papieren fles ('wood fibre') worden verpakt, met een laagje PEF erin verwerkt. Brouwer Carlsberg uit Denemarken maakte spotjes met de wereldberoemde Deens acteur Mads Mikkelsen. „Het bier in deze fibre bottle blijft ook beter koud”, aldus Van Reedt Dortmund. De ontwikkelaar kondigde recent de samenwerking aan met Royal Vezet voor productie van duurzame verpakkingen voor de salades van Albert Heijn.

Vanuit het Nationaal Programma Groningen, een samenwerkingsverband van Rijk, provincie en tien gemeenten, werd rond €7,5 miljoen subsidie bijgedragen aan dit 'icoonproject voor de regio’.

‘Al voor vijf jaar klanten’

OVERNAMESLAG CRYPTOMARKT

door Theo Besteman

AMSTERDAM Het Nederlandse cryptoplatform Blox is in handen gekomen van zijn branchegenoot Coinmerce. De overnamegesprekken kwamen recent in een stroomversnelling na een ontdekte verduistering door een medewerker van Blox, waardoor daar een fors tekort ontstond.

Dat financiële tekort werd opgelost met de overname door Coinmerce, bevestigt het handelsplatform. Over de omvang van het vervreemde bedrag bij het in Nijmegen gevestigde Blox doen de bedrijven geen uitspraken. Evenmin over de financiële details van de samenvoeging van Coinmerce met Blox.

De Blox-medewerker is na de ontdekking op non-actief

gesteld en er is aangifte gedaan bij de politie, stellen de bedrijven. „Gedurende het politieonderzoek kunnen we geen inhoudelijke uitspraken over de kwestie doen.”

Directeur Jaap de Bruijn van Coinmerce claimt dat klanten van beide platforms van de aankoop zullen profiteren. „De

Coinmerce verworft meerderheidsbelang in concurrent Blox.

FOTO JEAN-PIERRE JANS

Blox-gebruikers krijgen een ruimer aanbod, Coinmerce verlaagt per direct haar handelskosten voor alle klanten, in lijn met die van Blox.” Dat betekent concreet een daling van 0,5% naar 0,25% aan transactiekosten per klant.

Blox, sinds 2013 actief in de Nederlandse cryptomarkt en geregistreerd bij De Nederlandsche Bank, is met 750.000 rekeningen veel groter dan Coinmerce, dat 400.000 accounts telt.

Coinmerce kreeg recent ook de klanten van cryptoplatform Binance in handen en nam een meerderheidsbelang in de Amsterdamse sectorgenoet Icoinic.

COLUMN

JAAP VAN DUIJN

Procenten

Het Centraal Planbureau (CPB) publiceerde deze week een studie over de solidariteit in het Nederlandse zorgstelsel. Zijn de rijken solidair met de armen als het gaat om het meebetalen aan de kosten van de zorg? En betalen Nederlanders met hoge zorgkosten ook meer dan gezonde mensen?

Wat dat laatste betreft: de risicosolidariteit, zoals het CPB haar noemt, is hoog. De 1% gezinnen met de hoogste zorgkosten heeft gemiddeld €90.000 aan kosten, maar draagt minder dan €6000 bij aan de Zvw (Zorgverzekeringswet). De rest moet dus door anderen worden opgebracht. Maar de inkomenssolidariteit is volgens het CPB laag. Mensen met een middeninkomen betalen gemiddeld 9,7% van hun inkomen voor de Zvw, terwijl de 20% gezinnen met de hoogste inkomens maar 6,6% van hun inkomens afdragen.

Hier worden procenten met elkaar vergeleken. Maar als naar de absolute bijdragen aan de Zvw wordt gekeken, is die van de rijken wel degelijk hoger: gemiddeld €10.100 per gezin, tegenover €6.300 voor de middeninkomens. Moeten we nu procenten met elkaar vergelijken, of absolute bedragen?

Zijn de rijken solidair met de armen?

Wie een hoog inkomen heeft, heeft meer te besteden. Maar aan eten en drinken zal hij of zij niet veel meer uitgeven dan iemand met een middeninkomen. De menselijke maag kent immers zijn beperkingen. Misschien geeft de rijke absoluut gezien wel minder uit omdat hij gezond wil leven, met veel groenten en fruit en weinig vlees. Juist al dat bewerkte voedsel en vlees zijn relatief duur, om maar niet te spreken van de vette hap van onze fastfoodketens.

Procentueel zal hij in ieder geval stukken minder van zijn inkomen aan voeding besteden dan mensen met een middeninkomen, eenvoudig omdat zijn inkomen zoveel hoger is. Een bedrag voor voeding gedeeld door €100.000 is procentueel de helft kleiner dan hetzelfde bedrag gedeeld door €50.000. Hetzelfde effect zien we in de prijsstatistieken. Om de kosten van levensonderhoud, en daarmee de inflatie te berekenen, heeft het CBS een mandje gemaakt, dat representatief is voor wat gezinnen gemiddeld genomen besteden. In 1959 woog voeding voor 33% mee in de consumptieprijnsindex, nu is het nog maar 12%. Zijn we minder gaan eten? Nee, we zijn veel meer gaan eten. Obesitas is nu een groot probleem, toen wisten we nauwelijks wat het woord betekende. Maar de inkomens zijn zoveel gestegen dat uitgaven aan voeding procentueel gezien een steeds kleiner deel van de totale bestedingen zijn gaan vormen.

Nog een percentage: in mijn studietijd was de gedachte dat Nederland zou moeten streven naar een overschot op de betalingsbalans van 1% van het bbp. Dat bedrag zou moeten worden besteed aan ontwikkelingshulp. Dat ene procent wordt allang niet meer gehaald, maar dit kabinet heeft iedere koppeling met het bbp losgelaten en gaat in absolute bedragen rekenen, die ook nog eens omlaag moeten. Gezien onze enorme welvaart zou hier het denken in procentages nu juist wel wenselijk zijn.